

Zygmunt Ziątek

"Reymont jako pisarz polskiej prowincji", Kazimierz Wyka,
"Rocznik Towarzystwa Literackiego im. Adama Mickiewicza" R.V (1971) :
[recenzja]

Biuletyn Polonistyczny 15/43, 210

1972

Artykuł został zdigitalizowany i opracowany do udostępnienia w internecie przez Muzeum Historii Polski w ramach prac podejmowanych na rzecz zapewnienia otwartego, powszechnego i trwałego dostępu do polskiego dorobku naukowego i kulturalnego. Artykuł jest umieszczony w kolekcji cyfrowej bazhum.muzhp.pl, gromadzącej zawartość polskich czasopism humanistycznych i społecznych.

Tekst jest udostępniony do wykorzystania w ramach dozwolonego użytku.

/II/ WYKA Kazimierz: Reymont jako pisarz polskiej prowincji. "Rocznik Towarzystwa Literackiego im. Adama Mickiewicza". R. V:1970 /wyd. 1971/ s. 5-25.

Autor szkicu proponuje i uzasadnia nowe, w porównaniu z tradycją krytyczno- i historycznoliteracką, odczytanie "Komediantki" i - przede wszystkim - "Fermentów" - jako dzieł "o wręcz niespotykanym w literaturze polskiej nasileniu prawdy i realizmu". Walory te wynikają m.in. z podstawowego wyróżnika Reymontowskiej filozofii egzystencji zaświadczonej "Fermentami", z poczucia i zrozumienia egzystencjalnej konieczności określanej w powieści jako "jarzmo". Ponadto z wrażliwej, otwartej postawy Reymonta wobec nowych procesów społecznych - głównie zjawiska chłopskiego awansu w warunkach kapitalizacji wsi. Powieści te świadczą o indywidualnym obliczu pisarskim Reymonta przed podporządkowaniem się młodopolskim konwencjom i modom prozatorskim.

BP/43

Z.Z.

/II/ LEO Justyna: "Rota" w świetle publicystyki politycznej i korespondencji Marii Konopnickiej. "Ruch Literacki". R. XII:1971 z. 6 s. 331-341.

Na tle twórczości poetyckiej, publicystycznej i korespondencji Konopnickiej ok. roku 1908, tj. w okresie rozpatrywania, a następnie uchwalenia przez sejm pruski projektu ustawy o przymusowym wywłaszczeniu Polaków z ziem na terenie zaboru pruskiego, artykuł omawia dzieje "Roty", której pierwsza wersja napisana została właśnie "dla Wielkopolski" - jako głos przeciwko uchwale wywłaszczeniowej. Potem "Rota" dedykowana była Ślązakom, a w Roku Grunwaldzkim /1910./, po skomponowaniu do niej melodii przez Feliksa Nowowiejskiego, stała się pieśnią narodową wzywającą do walki o polskość.

BP/43

D.S.